

Habitatgebruik door Gruttokuikens bij agrarisch mozaïekbeheer in Fryslân, met speciale aandacht voor beweiding en kruidenrijkdom

Habitat use by Black tailed Godwit chicks with agricultural mosaic management in Fryslân (The Netherlands), with special reference to grazing and herb richness (aangeboden aan Ardea)

Ernst B. Oosterveld

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden
e.oosterveld@altwym.nl

Samenvatting

In deze studie is het habitatgebruik van Gruttokuikens onderzocht, met speciale aandacht voor beweiding (intensief, extensief, voorweiden) en kruidenrijkdom. Het onderzoek vond plaats in 2006 op drie locaties met agrarisch mozaïekbeheer in Fryslân, twee op zware zeelei, één op klei-op-veen. Door koude, gevolgd door wisselvallig weer, was tot begin juni 60-65% van het grasland ongemaaid. In de eerste week van juni nam de oppervlakte ongemaaid snel af tot 0-20%. De bekende voorkeur voor lang gras (>15 cm) werd bevestigd. En ook de sterke negatieve selectie van bouwland, beweid grasland, gemaaid en kort gras (<15 cm) is in overeenstemming met eerdere studies. Vóór het maaien bestond een sterke voorkeur voor ongemaaid gras. Na het maaien (vanaf begin juni) verschoof die voorkeur naar hergroeid gras (>15 cm). Gemaaide percelen met vluchtstroken en zomerstalvoeding werden ook belangrijker na het maaien. Alle onderscheiden beweidingstypen werden negatief geselecteerd, met uitzondering van extensief weiden en voorweiden op één locatie. Deze werden licht positief (maar niet significant) geselecteerd. Beweiding heeft voor Gruttokuikens dus weinig meerwaarde. Binnen het ongemaaide grasland prefereerden de kuikens kruidenrijk gras vier tot vijf maal sterker dan ongemaaid gras zonder kudden. Een open structuur werd nog meer verkozen dan een dichte structuur, maar het verschil was niet significant. De vraag is of dit agrarisch grasland voldoende reproductie oplevert. Een schatting van één van de onderzoekslocaties suggereert, dat dat in 2006 wel geval was. Bij grootschalig en vroeg(er) maaien kunnen hergroeï, vluchtstroken en zomerstalvoeding belangrijk aanvullend (of alternatief) 'kuikenland' vormen naast ongemaaid gras, mits de vegetatiestructuur voldoende open is. Nader onderzoek moet uitwijzen met welk beheer voldoende openheid gerealiseerd kan worden en of dit inpasbaar is in een moderne melkveehouderij.

Het onderzoek is uitgevoerd met financiering vanuit het Interreg IIIB-project Farmers 4 Nature (onder regie van de Provinsje Fryslân) en de Kenniskring Weidevogellandschap.

Aanvulling t.b.v. beleid

De hierboven gepresenteerde resultaten hebben betrekking op de Grutto. Uit ander onderzoek blijkt, dat beweiding wel functioneel is voor andere weidevogels als Kievit, Tureluur en Gele kwikstaart. Welke variant dan de voorkeur verdient, is niet bekend.

September 2007

